

КВАРТАЛ САНЫНДА-ЛА

ИДЕОЛОГИЯ АЖЫЛЫНЫН ЧУГУЛА КЕЗЭЭ

Совет көдээни
к и ж и л е р и

ТӨЛӨПТИГЛЕРНИ
ТӨЛӨПТИГЛЕР
САЛГААР

ООН, ҮЛЕГЕРИ

УЛАМ НЕПТЕРЕДИР

КЕЖЭЭНИЦ МУРНУНДА ХҮНДҮ

БАДЫТКААР

ОСМОСТУ ТАЙБЫҢ ШИҢГЭЭДИДИНГЕ
ШЫЛГАРАҢГАЙ ТИИЛЕЛГЕ
Совет «Венера-13» автоматтыг
станцияның хонар аппаратады
Венера планетаны шинчилеп турар
СЭТА-ның дыңнады

аппараты
илеп турар
ады

физика-математик ышмаларына көмөкчү.

Холмун алааргагы система-
лардын болуп атар терем
седейлерин ажалымдын дугам
дм мезгилдерин «Венера-13»
автоматтык станция күүлө-
алган. Черке жатм дмдө-
дм турган, алардын мрал-
космос харылааынын те-
сейдедери күүлө алган.

«Венера-13» станциянын
бортуна Владимир Ильич
Лениндин чуруу сөлбө-
ымчалы, а тохар аппарат
та «Совет» Социалистик Ре-
публикасы Азаталынын Сул-
дмдө-дм күүлө дем-
дм тургунан.

«Венера-13» станциянын
созмд лер тохталга сал-
ган «Венера-14» автоматтык
станция жуулушугагы улам
тымал турар болган планета
нын чоутуга март 5-ке че-
лер. Нран космос харылаа-
ымдын дм планеталар ар-
алчын станцияларын башкар
башмал.

СССР-дин Эртемдер ака-
демиянын институттары ар-
тем мездерин сагылар
акылдан кылм турар.

Чаа космос пенелдизини
тууяларды Хүн системанын
дмдө-дм ар коок планета-
ымдын дмдө-дм мездерин
ын улам байкыр.

Венераны шынчылор та-
лаы-бдө мыгларгай чг

дизайн — бүгү кийин тире-
гетпейн эрге-жыныпна көс-
мөстү табыла, орундуларга
шпиктээрлери узам ылай төг-
жүлөр талаам. бире СӨП
ийн XXVI съездинин таа-
гууду шпиктээрлеринин ча-
гымзот көс күтсөдөзүнүн то-
дургай хорочкан-дир.

«ДЕЛЕГЕЙНИЦ БҮГҮ
УЛУСТАРЫНГА»
КЫЙГЫРЫГ

**Мадрид ужура-
жыышкынында**

[illegible]

СЪЕЗДИГЕ
БЕЛЕТКЕЛ

ражыгынхныг дамаарыш-
наас факторлордан хамаарж
гээр АЖ-ын төлээлчид
ринин явзы-бүр тулалары
конгус үзэсн чок болг
турар. Гур явзы айтырчлалы
осе явзы айтырчлал-биле
оогөргөз толбаар чоруктун
үзэсн делегсийн чагыс-
наа айтырчлал шатнарээр
чөлп алдхынас.

Анжар-бурч
МЕДЭЭЛЕР

ХАЛАС ПУТЁВКА-БИЛЕ

Мандыг даа нийгмийн ажлаар турар чери арыг-сигил, чылыг, чырым, таарымчалыг кылдыр тургустунган, чурум-чынсаалдыг, эцмэ-сөөнөлг болза, ажыл-лаарыг улуг идилгил деп чүве билдиргил болгой.

Эрний районун Бай-Даг көдө Совет кукукумуун контрола техникум ажилдакчы Алмаа Кылынова Хомушкун чыл иштинде үзүктө чок ажилда келгеш, өскө кижилерин ажилдаарыг доктаа мал таарымчалыг байдалды тургузуп келген. Алмаа Кылынова черле кезеж, кара кызыл кийи. Ол бодунун хүлээнген ажилыг харымсалгазын кошканды, кажан-даа ажал шагы үзүп, ажилда озаалган көрбөз, үргүчү ажилын шынарыг кылырынга ынак.

Ажилда турар черин ол кезеж арыг тургузуп, шала-ны кылдыр чүп, сонгаларын аптап турар. Эки ажилда чүрүр кижилер кажа-даа хүдүктелгил болгой. Сууруну чоңу А. К. Хомушкун хүдүктүр. Ол чаксы, күкүк хай-нышкыныг ажилдаа бодунун үзүп бола килгеш чоруту. Хой кыргыздарыг чымыштыг ажилыг Алмаа Кылынова чылдыг-ча эгизин төңгүзүп чедир килгеш, ол ажилга база-ла макталын келген. Булук-бурч чымыл, суген болуп, хөлөөн турда А. К. Хомушкун шалык-чып, түдүгүр кийи.

Ол хейинги ажилын база идилгилгил килгештир. Сууруну хөжөөн чөвүлелгил хой талыг ажилыг үргүчү килгештир келген.

Төлөнтүг ажилыг, идилгилгил хейинги, хой тургаларын лези Алмаа Кылынова Хомушкун эртен чылдын төңгүзүп ССР-ниң Улус ажил-агымнын чедилгилгил черинин делегейин көр халас путёвка-биле шапнаткан.

Т. ОЧУР-ООЛ.

КЫЗЫЛ-ӨГ

Малчынарнын дышта-нырыг, ажилдаарыг таарымчалыг болдуруг-биле Чөөн-Хемчик районда «Чыраа-Бажы» совхозтук Дагыр Шемиде комсомолчу-аңгыктарын хойжу брига-дазында кызыл-өгү тургускан. Кызыл-өгү совхоз дирекциясы бодунун куусиле биле дээрэн. Аңаа хойжулар кичээл эрттирил, хурал кылып, аны-бүрү оюн-тоглааны организастап турар.

Чайын малчынар төп чай-лажге үнө бөөрө, өгү Аңаа-Чыраагы бажыг көжүрө бөөр. Ол үдө аңаа бригаданыг тускай эртемнелери туртап, ажилдаар. Хойжуларын эртен чылгы көргүзүлгил, бо-чылыг социалистг хүдээлелери, ССР-ниң 60 чыл өн-га күш-ажыгын бекеттерин ужуражыр дөң улуз сорул-ларыг тола, көрүштүг бижээл, кызыл-өгү асыллаа. Мурна-чыларын, лагымчылдарын фото-чуруктарын база аскаа. Кызыл-өгү Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң депутаты Бе-ра Сарыгал эргелекчиги турар. Мыда элестир чырым-ширтерин. Шидараа, домино, казык дөң оюннары хостуг шаптарында организастап турар.

О. КАРА-САЛ.

АГНТКВАТИРАЛАР

АРАЗЫНГА

Мукур-Аксы суураа агит-кварталар аай-биле фев-раль 17-ден эгелер көрүл-гелээ. Баштайгы кон-церти № 2 «Ан-Баштыг» агиткварталыг бот-ты-күргүсүм. Оларын кол-па-темазы — «Канчао чут-тап, ажилдап тур сен, «Ан-Баштыг».

«Бистин келер үеис-би-нин чаштар», «Эрге-хойлу-у-камгалары» деп темаларын ол кезежге танштырып, сай-гарганы бекит утша-шынарыг. Бот-тыгыгын талантыгын Контар Саа, Чудур Артай-оол, Лолана Кара-Сал, Леонид Ири-тиг оларын күкүсегин ири-шүкүл, сыгыт, интермедиа-ларын чон оюнугураалыг көр-ген. Дараалында «Саада» агиткварталын бот-тыгыгын уран чүлү бөлү кон-церти бараалдады.

Х. МАНДАН-ООЛ.

КИЖИНИН НАМДАРЬ

(Тоожудан үзүндү)

Совхоз чөже-даа тараа та-рып турар болза, оон алыр оруугааы пат. Чер-даа-оюн, дүжүд-даа чөгөнчиг. Ылангыл Алдан-Маадар сал-бырынын ажил-агымнын кол-ла адыры — мал ажалы, мал хей, ычкалаа-даа оон алыр оруугаа шоогуз аяс. Харып-даа чамдын тала-биле хуу арааттаран дора дие ажырбас. Ол ылангыл мал төдү чедир алыммайи турар-нарака илден. Оон чыл-дагыны катарчыларын ээ-харымсалга чогууда. Хейин чүвеин хамаан бе дөш, бу-даншаннап турарынын бак-тылары кайы хей. Бир-тө-ындыг болганда, ол ажилды ак сеткилдиг кижилерге, ылангыл коммунистерге да-ыр үе келген.

— Эр-хей, шы-дыр. Ком-мунистер илди бөлүр ужу-дуг, чүвеин бергизиче чү-күр. Билдиринкиден кил-рүр. Кай. Көр бе — деп, парторг манышты аңаа бе-рип каан.

Дамы-Намчал эл келген. Эр-хей, ажилыг шариш каан. Чыгыс Ынжык салгаар ку-дуртун чамып, даштын кы-лаштан турган. Эрте от-көс-даа салбаан. Хой, өшкүзүп көрөгө, мун-не аал артында оттап чоран. Инженериниң барзын база-ла кууду көзү-дөн. Бизаалары еденет шоогуз мываан хөжиринг, даштын кылаштангы тур-ганнар. Эртен чамын буга эдөрбөн инженер кызыраа. Боттарында буга чок. Дамы-Намчал аалдар кезип чортуп чылгаан. Кадыйнын өөн каапкан дээр чамдыг тала-биле барымсаалыг. Бо бөзүн көрбөсө. Эр кижик сагыш салбаанда, ычмайын кан-дар: инженер кызыраа, чыгыс-даа сооткан инженер чок, ам-даа сагышмаан.

Паш-сава ажил, үлгүрү багылаан — кижик боскуче ажал чүд-даа чок. Паш ду-вуде эрте шай артыг бар, доңуш каган. Оон мый, хоо-руш каан чыгыс-таара чыт-кан. Суур чогууда турар ег-лерге мидыг таарымчалыг тургузган. Оон эян каапкан, салыг-магизиниң аам төрө-дөп чоруй баар. Хуна база-ла чамдыкта мичан турган.

«Таан кайып кажа берген деп бо, суур кирген боор.

(Уланчымы. Эгези № 43 «Шыдаа»).

МАРТТЫҢ КИНОЭКРАНЫ

ССР-ниң тургустунганы-нын 60 чылдыг тураскаат-кы «Хүдүктелгил, улуз-самод» деп чыл урай-чечен фильми Михаил Иллари-оничинин Паша Зомылын баштайгы президентин деп үлөткөни Тико Вилла ду-гайнда чутулган турар. Соң-гү чүкө чурттап турган кай-гыч кижилерин билээ-лине ол хамаарыг. Ону орустап Илья Константинович Вилло деп алаар турган. «Мосфильм» үндүрүп, бо кинону тургустунганын А. Казаков, А. Филатов, А. Кордон. Вилло талантлыг учурукчу чорал, бодунун би-чиге улауучун буга-ла ча-гай чүдүлгөн бодууда өн-чир-ип алган. Инженерин (Вил-ло) үк чолуп олуз салы-пашу — совет Союгу чүктүг салым-чолу-биле түзүп. Ол ак сеткилдиг кайгычтын көч-чолан. Кында чурттап кай-гыч: Белевенов дөңбөгүн ак доптары, эртемнелерин каш-падары, харыг дөлчөмгө...

А. Вильямович «Чулым-скае эркен чамын» деп шын-дыг дугура тургускан өнүг, психологтук драманын ады-«Валентина». Ол эс харыг арыг-шыгыш чыл Валентина-нын төлүгү кинода көсүкү-чөдө. Валентина истекчи Ша-

маповка мпак, уруг оон ки-чээлгил чок чорудан сагыш аарып чоруту. Харыс кыра-ла Валентина, буга ажил-да-кычма Алланын огул Па-вел мпак. Ол кыстың мпак-нымын чедип алып дөш чү-күп турар.

Ук кинонуң бир оңагай та-лазы — ила бистин чыгыс-чөк чуртууусе Максим Мо-гушкунчиг Мунуштук ойлан-турары. Ол аны эвек кижиниң ролын күкүсөткөн.

«Мосфильм» киностудия үн-дүрүп «Механик Гавриловтун мпак хөжөөжө» деп кинода 38 харыг Маргарита Сергее-ва Солоневанын уладыг кел-ген хөжөөгүн ышкылап дүңдүгү мпакындын көрү-көчө. Доктаменталг сүббөга хүлүгө чедип кээр болганы Лей Гаврилов болчаа те-дөк. Рита хиличкелгил тү-дүгү. Го теңгү оон-бөлү бөлүп калбаан, ол хиличкелгил, тө-мөк чүдүлгөчү. Ил-оолу Тимонина Гуревичке өйбөн.

Оон күкүсөткөн төлөгүн, көч-чөк өнүгүр, бөдүмүрүн, наа эвекке эвек, харыс хө-жөк мпакына болуп турган дөт сөптүлөгү.

Ленинча комсомолдун ки-жизилериниң эрсе-дидин ужудукчу кыстары турас-кааткан «Дорда дүңкө дий-чыткан».

12.00 — Немец дил. Эре-дизиниң ийги чылды. 12.30 — География. 7-ги класс. Бар-мын Сибириниң бойдус ком-плекстери. 13.00 — Профтех-училище сургуулардыг. Сагыла-чурумун болташ амырлар-чуртталганын эсте-тизмиз. 13.30 — Эсэн дөңгөн библиотекан. «Эвээш-да бол, эвээш дээр». 18.00 — Л. Н. Толстой. «Диринг сүлөсүн». 14.45 — «Шыраааа кинолаз». Эгелер чорутураа кылаш. 15.15 — Мелзюлер.

18.45 — «Поню». Теле-фильм. 19.05 — Телемелзю-лер. (Орус дилга). 19.15 — Теле-мелзюлер.

19.30 — «Тамчыгыг удунар, чаштар». «Музыкалыг тоол-дар». 19.45 — «Хоккейге ССР чемпиодалы». «Сокода» — ИСКА 2, 3 уелери. Кневетин ламч-дылга. 21.00 — Уе. Информат-сия программа. 21.35 — 23.20 — «Воскресение». Уран-чечен фильм. Ийги сериалы.

667000. Кызыл, Шетиян болтап Кравченко куудумчуу бажы № 2-35, секретараттын 2-23-35, парттиг амырлар болтап совет тургузуп килдестеривен 2-37-13, пропаганда чыгаа килдестерин 2-41-27, бугаларыныг 2-12-45, солук келбегин баргала

рецир» деп кино база солу-н. Аманолдуң кыстары чү-дө дүңе каа ужукуп турган-нар. Бичин П.О.2 самолёттарга фашистерге алуумчү чүкүтү чү-дүрүп алган ужукуп турган-нар. Кыстарын, аразындыг Оксана Захарченко биле Гая Поникарова оналанын үн-гөтөр. Олар дайынга алы-пай келгенер. Оларын шунтузуп тилдиге чедир чурт-таалан болбайн ала. Тилдиге чедир чуртталганын олар-нын маалымдыг чорутуп ут-панаар. Мун-мун ужукуш келерин олар кылганнар. Кинону М. Горький аттыг ки-ностудияга үндүрүп.

«Мээн ашаам болуп көрү-рө» деп кинокомедиянын маалымдыг ажилда-да, өг-бү-дөгө-лаа бот-тускайлан, ха-маалыг чок, ажил-чөкөчөк «чөкүрө» келген бөлүп келген. Учураа элчин Вилло биле Натальин тамчыг-таагы мпакын көрүп болгой.

«Октаргайын эсэн хуу-а-гайын» деп кинол спортук фантазия деп анал түдүк. Бисе-бөт-чүлүгө эсте-тизмиз хайлылар таарым-чалыг мпакын болташ ча-гай сеткилдиг дүңгүн мпак чү-дүлгөн турар. Чөк олузгунч улазынын ортуулу ССР биле Грешинин спорткылары чылдыг.

И. БОЛЫШНИНА. Кинопрокаттыг реклама та-лазы биле улуз редактору.

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

12.00 — Немец дил. Эре-дизиниң ийги чылды. 12.30 — География. 7-ги класс. Бар-мын Сибириниң бойдус ком-плекстери. 13.00 — Профтех-училище сургуулардыг. Сагыла-чурумун болташ амырлар-чуртталганын эсте-тизмиз. 13.30 — Эсэн дөңгөн библиотекан. «Эвээш-да бол, эвээш дээр». 18.00 — Л. Н. Толстой. «Диринг сүлөсүн». 14.45 — «Шыраааа кинолаз». Эгелер чорутураа кылаш. 15.15 — Мелзюлер.

18.45 — «Поню». Теле-фильм. 19.05 — Телемелзю-лер. (Орус дилга). 19.15 — Теле-мелзюлер.

19.30 — «Тамчыгыг удунар, чаштар». «Музыкалыг тоол-дар». 19.45 — «Хоккейге ССР чемпиодалы». «Сокода» — ИСКА 2, 3 уелери. Кневетин ламч-дылга. 21.00 — Уе. Информат-сия программа. 21.35 — 23.20 — «Воскресение». Уран-чечен фильм. Ийги сериалы.

18.45 — «Поню». Теле-фильм. 19.05 — Телемелзю-лер. (Орус дилга). 19.15 — Теле-мелзюлер.

19.30 — «Тамчыгыг удунар, чаштар». «Музыкалыг тоол-дар». 19.45 — «Хоккейге ССР чемпиодалы». «Сокода» — ИСКА 2, 3 уелери. Кневетин ламч-дылга. 21.00 — Уе. Информат-сия программа. 21.35 — 23.20 — «Воскресение». Уран-чечен фильм. Ийги сериалы.

19.30 — «Тамчыгыг удунар, чаштар». «Музыкалыг тоол-дар». 19.45 — «Хоккейге ССР чемпиодалы». «Сокода» — ИСКА 2, 3 уелери. Кневетин ламч-дылга. 21.00 — Уе. Информат-сия программа. 21.35 — 23.20 — «Воскресение». Уран-чечен фильм. Ийги сериалы.

667000. Кызыл, Шетиян болтап Кравченко куудумчуу бажы № 2-35, секретараттын 2-23-35, парттиг амырлар болтап совет тургузуп килдестеривен 2-37-13, пропаганда чыгаа килдестерин 2-41-27, бугаларыныг 2-12-45, солук келбегин баргала

чан суурга түдүг кылчып, боттанып ажилдап турган. Мал-маганын, саян-саязын кады елдеринге чагып кааш, кавайлыг чаш уруун үңгө-рүп алган, килгеш-даа тур-ган.

Кара-Бөскөк ашак сандыг-ла тала кийиштыр олурун-каш, базаа-чыны-биле үзүр-гел, Хунанын үнү чыгылаан-ге, Унаа-ла эки килгеш, Ун-дүрүткөргө, эки чүлө дилинчир.

— Парамыла ол-ла кү-сөдигиштер кокаммитар! — дилинчир.

— Менде санал бар. Болуп ирги бе? — деп, бир кижик үнү үңгө. Дамы-Намчал хай-рып күрөгө, Лопсан-Серен. Ол та каян-чөкөчөк мында чедип келген. — Менде са-нал бар. Бо Хунанын өөнүң ишти Дамы-Намчал дө мур-пуста олу. Ийилээ кады ту-рупкалга, мырынал кедегей төп диллаан кижик мөң. Дилинчир көрө, каныгыт кел-бери? — деп кижик бол-ла.

Хамык чон «чүдүдү-дүр Дилзю-дир» дилинчир, алып касыаан тургускан. Ам каян-чаар, уруун чамыла олур-ган урууга түтүсүм, Дамы-Намчал бажы үңгөш ка-лайыч эвектеп, сыммалган:

— Чүңү мываар бис?

— Чалзанын чаш-ла талга.

Бора-Бөскөк ашак база-чыны «хирзэлес» эгелзэн, ашак, кадай бадирмын. Чалзанын чаш-ла талга Чалзанын орбайн бе. Чара чедип келгеним. Чашты хона бербедим. Хөдөлгөйин көк-ле талга Хөмөйлей орбайн бе. Чаме чедип келгеним. Көмбөзөйин бербедим бе.

Оон артыг калчаар, дыка-дык болган. Олузганнар сал-байн, катан-катан кокам-матарыг шалгып кирген. Адак соонда, Дамы-Намчал час-каан артып калган: Лоп-на черин элек чазан Тоду хой деп эртенген. Донган баарым чылды-ла бээр.

Тоннашканым Хуна хейи. Калы чөдө элек каалап Кара чой деп эртенген Кара баарым чылды-ла бээр.

Калымын — Хуна хейи — деп, баарымкам, хамык үлүс каттырмам.

(Уланчымы).

КОНКУРС УЛАМЧЫЛААР

Февралдыг 26-да Кызыл журна-стер кезеж болган. ССР-ниң XXVI съездинин шиттирлерин амырлаа боттандырышаан, он бирги беш чылдын бирги чылдыг Тыванын ажал-ишчилери-нин социалистг чарыкын чырытканы-ныг республика конкурсуунун түнелгил анал үндүрүп. Республиканын солуна-ры, Телесидениң чарышты органаас-тан турарынын айтырларын доктаама чырылган келген конкурстун жоорул демдегелзэн. «Социалистг чарып экранны» деп темалыг арынары солунаар ай са-нында үндүрүп. «Көдзүн ажал-иш» деп дамчылаангы телесидени көргүзүп келген. Социалистг чарыштыг килгеш-чиринге тураскааттыгын алам-бур-жаарыг материалдар чаш-чаа рубрика-ларын алаага көстүп көп турар.

Бирги черин «Шыны, ийгилиги» — «Туви-ская правда» солунаар редакциялары, үшкү черин Кызыл телесидени студия-ларын эгелзэн. 150, 100, 75 рубльдин ша-нааларын тус-тузууда алганнар.

Тыванын ажал-ишчилеринин социали-стг чарыкын чырыдыр-биле журнале-терин аразына чараттыгын конкурса Н. А. Ресенис («Туви-ская правда»), Я. А. Норбу (республиканын телесидени).

Э. С.Б. Монгуш («Тыванын аңгыктары»), Г. Г. Кудрявцева («Молодёжь Тувы»), Т. О. Свири (республиканын радио дам-чылаагы), С. Д. Кондинкин (республи-канын телесидени), К. М. Арканча («Шыны»), А. Т. Гусков («Туви-ская правда») олар тилдестер болганнар.

Эртен чылда мпакш, 1982 чылда кон-курсту уламчыларын профилелдерин Тыва область чөвүлзэн, ВЛКСМ Тыва об-комы, Тыва АССР-ниң Журналистер эв-леленин боттаар чери чараан. ССР-ниң 60 чылдыг тураскааттыгын соци-алистг чарышты чырыдыр конкурстун не-геделеринге чамдык өскерилгелерин кирген. Партиязы солунаарга, респу-бликанын Телесидени болташ радио ко-митетинде 120 болташ 100 рубльдин ийи шапалын, республиканын Телесидени болташ радио комитетинин аны-лар дамчылаангы, комсомол солу-наарын редакцияларыг 75 болташ 50 рубльдин, район солунаарын редак-цияларыг 50 болташ 35 рубльдин ша-нааларын тургускан. Хуула шапалалары: 50 болташ 35 рубльдин бир-бир, 25 рубльдин ийи база 15 рубль түнүг үш мактал шапалаларын тилдестер көргөн.

ТАТАМИ КЫРЫНГА

Дая-до хөжөөж бистин республиканыг команда болташ хуула бирги чер дөш маргалаам эртен дымтарип хундерда Кызыл «Херел» спорт залы-га болган. Алаа 8 командалардан 100 хире мөге хирешкен.

Ам бо хөжөөжтин төңгүзү-ден каш сөс. Дая-до Япония, га тыналган. Оун алдарыг уюн мөге, тренер болташ башкы Кано Дингоро эне-баштай чон ортуугаа тара-дып, оон үлөүлөкчигин бол-ган. Оон эгелзөөн бо хөжөөш спорт мастеринг кандидат Курат Ондар 71 килограм-га бирги чери бугарелли-биле эгелзэн. Ол татами ху-рынын кол аргаларын кы-лар татами-биле бекит мер-гежилдинг көргөсө.

Спорттун бо хөжөөш бистин республикага сайыра-дырыга телентиг уду-хуу-дун килгеш чоруту диамочу Иван Хураган 78 килограм-га чемпионоаш, оон соонда

хүн тулган чемпиону иле-редиринин маргалаама баа шүтүгөн. Шериг кезеж-нин спорттуу Аслан Тазан-паш 86 килограмга, Чөөн-Хемчиктеп Аппи-оол Ооржак 95 килограмга бо кылдыг республика чемпиону аттар-нын чедип алганнар.

Команда талазы-биле бир-ги черин «Динамо» спорт нитидеги чазал алган, эртен чылгы шилчир кубо-гун база катан боттарында артыртыганнар. Республи-канышылдында уругларын спорт школазынын мөге-лери — ийги, Чөөн-Хемчик районун командадан — үшкү черлерин эгелзегенер.

ЧУРУКТАРДА: хуреш-екиш; 1982 чылда дая-до ре-спублика чемпионоары (со-лазын татами) А. Ондар, И. Хураган, Д. Лован, К. Ондар болташ А. Ооржак.

УЛУСТУК СОРЕВНОВАНИИ ПО БОРЬБЕ ДАЙО-ДО СОРТИВНЫХ ПОБЕДИТЕЛЕЙ

Бистин республикага спорт-тун бо хөжөөж баштайгы секциялар 5 чыл бурунгаар Кызылга ажиттыгын. Ук хө-жөөжтин сайырап турарып эртен дымтарип хундерда болуп эртен республика маргалаама балыткаан.

Эртенде «Час орук» сов-хозтун хову бригаданын бригадир Алексей Баадар 60 килограмм чедир мөге-лери хөжөөж бекит мер-гежилдинг көргүзүп, чемпио-атка талантин болган. Рес-

публика маргалаама балыткаан.

Аныктар дутайында база бир кинонуң ады «Эртен кө-жөөж мерген». Юрка До-нешкону шала сийленимээр деп ада-нези-даа, өскөдө-даа саппар турган. Оолдун хөп-төп тып алганы тамыкы Суе-ана оолдун аажы-чыны ха-ны билеп алап. Дононоон аттыг киностулгана кинону үндүрүп.

Айың эи эи киноларынын бирзэн — Шунту чүве сир-де-ди — аныктарга тураска-кап. Ол дээрде дилгитиг бо-медия. Огул классылар На-таша биле Андрейн болташ-тайы ынашылды болташ-хөп калымыштарынын дү-ңгүн төңгөн. Кинокомедия-ны Горький аттыг киносту-дига үндүрүп.

Мартта даштыкы фильмер-ни солунаар көрүп болур си-дир.

И. БОЛЫШНИНА. Кинопрокаттыг реклама та-лазы биле улуз редактору.

ССР-ниң Иштиг хөжөөж министрствозун дээди болташ ортамк хөжөөж чарыкын килгештир Тыва АССР-ниң Иштиг хөжөөж министрствозу чарап тур.

Дөңи школарга өөренир хуусааы — дөң чыл, орту-мандарына — ийи чыл. ИХМ органдарына ажилдаар юрист дээди болташ ортамк эртемниг спешалистерни школарга бекетип турар.

ССР-ниң ИХМ-нин Омски-де дээди школазында болташ Иркутскиде эрт-техниктиг училдизинге 30 хар чедир пашыгы, Совет Армияга шери хүдээлзегин эрттирген азы эрттирбөө-даа, ортамк эртемниг, кадынын байла-ды-биле ИХМ органдарына ажилда болур эр кижилерин хүдээл алыр.

Школарга өөренир кү-дөөн дараалында эртемнел-ге конкурс экамменерни ду-жаар: орус дила болташ ли-тературага (бикимел болташ ас-бизе), ССР төстүгүн, даштыкы дилга (чүдө дээди школарарыг), а Иркутски-ниң эрт-техниктиг училдиз-инге кирери-биле кандидат-тур ССР төстүгүн орунуга математикага (ас-бизе) экан-мел дужаар.

Дээди өөрелдиге чөдөрлө-гө кирерин күдөөн апрель 30-ге, ортамк өөрелдиге чөдөр-лөгө кирерин күдөөн май 30-ге чедир Тыва АССР-ниң ИХМ-ниң кадр килдизин-ге келер болташ эмки комис-сиялар эртер-биле дараа-амыда документтерин эи-

кээр: кадынын дутайында эмки шынылаам (286 майкы бугуар), ортамк эртемниг дутайында аттестат (боду), шериг билдиг азы килгеш-чиринде хөжөөж, сөөгү ажилда азы өөренип турга-ны чериндеп бугурулге бол-таш партия-комсомол ха-рактеризация, бөт чокаа тир-тыгыгын 3х4 хөмчөдиг 3 фо-то-чурун, ССР азы ВЛКСМ райкомунда өөрелдиг чорут-канын дутайында бижик.

Тыва АССР-ниң ИХМ-ниң кадр килдизинде эканмен дутала, өөренип чорутуру-биле бижик алганнар Кызыл хоорайда ол өөрелдиге чөдөр турар черинге чедир болташ дөң келериниң орук хөдөлгенин талеп бээр.